

**Priročnik za postopke preverjanja na ploščadi
ES SAFA
– ključni elementi –**

1. SPLOŠNA NAVODILA

- 1.1 Preverjanja na ploščadi SAFA izvajajo upravno-strokovni delavci in letalski inšpektorji Ministrstva za promet (v nadaljnjem besedilu: nadzorniki SAFA), ki imajo potrebno znanje s področja preverjanja; če se preverjajo vse točke s kontrolnega seznama, morajo imeti tudi tehnično znanje ter znanje s področja plovnosti in delovanja zrakoplova. Če preverjanje na ploščadi izvajata dva nadzornika SAFA ali več, se lahko glavni elementi preverjanja – vizualni pregled zunanosti zrakoplova, pregled pilotske kabine ter pregled potniške kabine in/ali prostora za tovor – razdelijo med te nadzornike.
- 1.2 Nadzorniki SAFA se morajo predstaviti vodji zrakoplova ali v njegovi/njeni odsotnosti članu letalske posadke ali najvišjemu predstavniku operatorja, in sicer pred začetkom preverjanja na ploščadi, ki se izvaja na krovu. Če o preverjanju ni mogoče obvestiti nobenega predstavnika operatorja ali če v zrakoplovu ali njegovi bližini ni nobenega takšnega predstavnika, velja splošno načelo, da se preverjanje na ploščadi SAFA ne izvede. V posebnih okoliščinah se lahko preverjanje na ploščadi SAFA izvede, vendar je to omejeno na vizualni pregled zunanosti zrakoplova.
- 1.3 Pregled je v razpoložljivem času in z razpoložljivimi sredstvi kar najbolj celovit. To pomeni, da se v primeru omejenega časa ali sredstev ne preverijo vse točke s seznama, temveč samo manjše število teh točk. Glede na čas in sredstva, ki so na voljo za preverjanje na ploščadi SAFA, se točke za pregled izberejo skladno s cilji programa ES SAFA.
- 1.4 Preverjanje na ploščadi ne povzroči neupravičene zamude pri vzletu zrakoplova, ki se preverja. Možni vzroki za zamudo vključujejo dvome v zvezi s pravilnostjo priprave leta, plovnostjo zrakoplova ali katero koli drugo zadevo, neposredno povezano z varnostjo zrakoplova in njegovih potnikov, vendar niso omejeni na navedene dvome.

2. USPOSOBLJENOST NADZORNIKOV SAFA

- 2.1 Od 1. januarja 2009 lahko vsa preverjanja na ploščadi SAFA na ozemlju Republike Slovenije izvajajo le usposobljeni nadzorniki SAFA.
- 2.2 Za ugotavljanje usposobljenosti nadzornikov SAFA se uporabljajo merila, navedena v točki 2.3 te priloge.
- 2.3 **Merila usposobljenosti**
- 2.3.1 *Merila za izpolnjevanje pogojev*

Kandidati za usposabljanje za nadzornika SAFA morajo imeti potrebno izobrazbo s področja letalstva in/ali praktično znanje na področju/področjih preverjanja, ki so:

- (a) delovanje zrakoplova;
- (b) izdaja licenc za osebe;

(c) plovnost zrakoplova;

(d) nevarno blago.

2.3.2 *Zahteve za usposabljanje*

Za pridobitev usposobljenosti morajo kandidati uspešno opraviti usposabljanje, ki je sestavljeno iz:

- teoretičnega usposabljanja v predavalnici, ki ga izvaja organizacija za usposabljanje SAFA, kot je opredeljeno v točki 2.4;
- praktičnega usposabljanja, ki ga izvaja organizacija za usposabljanje SAFA, kot je opredeljeno v točki 2.4, ali inštruktor za usposabljanje nadzornikov varnosti letenja, ki ga imenuje minister, pristojen za promet, kot je opredeljeno v točki 2.5, in deluje neodvisno od organizacije za usposabljanje SAFA;
- usposabljanja na delovnem mestu: izvede se v sklopu inšpekcijskih pregledov s strani inštruktorja za usposabljanje nadzornikov varnosti letenja, ki ga imenuje minister, pristojen za promet, kot je določeno v točki 2.5.

2.3.3 *Zahteve za ohranitev veljavnosti usposobljenosti*

Nadzorniki SAFA morajo po pridobitvi usposobljenosti ohraniti veljavnost svoje usposobljenosti na naslednji način:

(a) s ponovnim usposabljanjem – ki je sestavljeno iz teoretičnega usposabljanja v predavalnici, ki ga izvaja organizacija za usposabljanje SAFA, kot je opredeljeno v točki 2.4;

(b) z izvajanjem najmanjšega števila preverjanj na ploščadi vsakih 12 mesecev po zadnjem usposabljanju SAFA, razen če ni nadzornik SAFA usposobljen tudi za upravno-strokovni ali inšpekcijski pregled letalskih operacij ali plovnosti in redno opravlja nadzorne preglede zrakoplovov domačih operatorjev.

2.3.4 *Smernice*

Kot pomoč pri izvajanju točk 2.3.1, 2.3.2 in 2.3.3 se uporabljajo smernice EASA-e.

2.4 **Organizacije za usposabljanje SAFA**

2.4.1 Usposabljanje za nadzornika SAFA lahko organizira Ministrstvo za promet ali tretje organizacije.

Tretja organizacija je:

- del drugega pristojnega organa države članice,
- neodvisni subjekt.

2.4.2 Tečaji usposabljanja iz točk 2.3.2 in 2.3.3 (a), ki jih izvaja Ministrstvo za promet, morajo potekati najmanj v skladu z ustreznimi učnimi načrti, ki jih pripravi in objavi EASA.

2.4.3 Če Ministrstvo za promet za usposabljanje v zvezi s programom SAFA uporablja tretjo organizacijo, mora vzpostaviti sistem za ocenjevanje takšne organizacije, ki mora biti enostaven, pregleden in sorazmeren ter v skladu z vsemi ustreznimi smernicami, ki jih pripravi in objavi EASA. V okviru takšnega sistema so lahko upoštevane ocene, ki jih izvedejo druge države članice.

2.4.4 Tretja organizacija za usposabljanje le-to lahko izvaja samo, če je iz ocene razvidno, da se bo usposabljanje izvajalo v skladu z ustreznim učnim načrtom, ki ga pripravi in objavi EASA.

2.4.5 Ministrstvo za promet mora programe usposabljanja in/ali sisteme za ocenjevanje tretjih organizacij za usposabljanje spremeniti v skladu s priporočili iz revizij na področju standardizacije, ki jih izvede EASA skladno z delovnimi metodami iz Uredbe Komisije (ES) št. 736/2006.

2.4.6 Ministrstvo za promet lahko zaprosi agencijo EASA za oceno organizacije za usposabljanje in mnenje, na podlagi katerega lahko država članica poda svojo oceno.

2.4.7 Kot pomoč pri izvajanju točke 2.4 se uporabljajo smernice EASA.

2.5 Inštruktorji nadzornikov SAFA

2.5.1 Minister, pristojen za promet, lahko imenuje inštruktorje nadzornikov SAFA, če ti izpolnjujejo merila usposobljenosti iz točke 2.5.2 te priloge.

2.5.2 Merila iz točke 2.5.1 so:

- kandidat mora biti usposobljen nadzornik SAFA v triletnem obdobju pred imenovanjem,
- v triletnem obdobju pred imenovanjem mora izvesti najmanj 36 nadzornih pregledov SAFA.

2.5.3 Praktično usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu, ki ga izvajajo inštruktorji nadzornikov SAFA, temelji na ustreznem učnem načrtu, ki ga pripravi in objavi EASA.

2.5.4 Minister, pristojen za promet, lahko inštruktorje nadzornikov SAFA pooblasti tudi za izvajanje praktičnega usposabljanja in/ali usposabljanja na delovnem mestu za udeležence usposabljanja iz drugih držav članic.

Kot pomoč pri izvajanju te točke se uporabljajo smernice EASA-e.

2.6 Prehodni ukrepi

2.6.1 Nadzorniki SAFA, ki izpolnjujejo merila za izpolnjevanje pogojev iz točke 2.3.1 in merila o nedavnih izkušnjah iz točke 2.3.3 (b) na datum, določen v 3. členu Direktive Komisije 2008/49/ES, se štejejo kot usposobljeni za nadzornike SAFA v skladu z zahtevami iz tega poglavja.

2.6.2 Ne glede na določbe točke 2.3.3 (a) morajo nadzorniki SAFA, ki se štejejo kot usposobljeni v skladu s točko 2.6.1, opraviti ponovno usposabljanje, ki ga organizacija za usposabljanje nadzornikov SAFA postopno izvede najpozneje 1. julija 2010, nato pa v skladu s točko 2.3.3 (a).

3. STANDARDI

3.1 Standardi ICAO in evropski regionalni dodatni postopki ICAO so temelj za preverjanje zrakoplovov in operatorjev v okviru programa ES SAFA. Poleg tega se pri nadzoru tehničnega stanja zrakoplova preverijo tudi standardi proizvajalca zrakoplova.

4. POSTOPEK PREVERJANJA

Točke s kontrolnega seznama

4.1 Točke, ki jih je treba preveriti, se izberejo med točkami, navedenimi na kontrolnem seznamu v poročilu o preverjanju na ploščadi SAFA, ki vsebuje 54 točk (glej dodatek 1).

- 4.2 Preverjanje in morebitne ugotovitve na podlagi preverjanja je treba po končanem preverjanju navesti v poročilu o preverjanju na ploščadi SAFA.

Podrobne smernice SAFA

- 4.3 Za vsako točko preverjanja s kontrolnega seznama v poročilu o preverjanju na ploščadi SAFA se pripravi podroben opis, v katerem sta določena obseg in metoda preverjanja. Poleg tega se navede sklic na ustrezne zahteve iz prilog ICAO. Na podlagi teh podatkov EASA nato pripravi in objavi podrobne smernice, po potrebi pa podatke tudi spremeni v skladu z najnovejšimi veljavnimi standardi.

Vključitev poročil v centralizirano zbirko podatkov SAFA

- 4.4 Poročilo o preverjanju se čim prej vnese v centralizirano zbirko podatkov SAFA, vsekakor pa najpozneje 15 delovnih dni po datumu preverjanja, četudi pregled ni prinesel nobenih ugotovitev.

5. KATEGORIZACIJA UGOTOVITEV

- 5.1 Za vsako točko preverjanja so kot ugotovitve opredeljene tri kategorije možnih odstopanj od ustreznih standardov iz točke 3.1. Takšne ugotovitve se kategorizirajo, kot sledi:

- za ugotovitev kategorije 1 velja, da ima majhen vpliv na varnost,
- za ugotovitev kategorije 2 velja, da ima precejšen vpliv na varnost, in
- za ugotovitev kategorije 3 velja, da ima velik vpliv na varnost.

- 5.2 Navodila za kategorizacijo ugotovitev v obliki podrobnih smernic pripravi in objavi EASA ter bodo po potrebi spremenjena v skladu z ustreznim znanstvenim in tehničnim napredkom.

6. NADALJNI UKREPI, KI JIH JE TREBA SPREJETI

- 6.1 Brez poseganja v točko 1.2 je treba izpolniti dokazilo o preverjanju, ki vsebuje najmanj elemente iz dodatka 2. Kopijo tega dokazila je treba izročiti vodji zrakoplova ali v njegovi/njeni odsotnosti članu letalske posadke ali najvišjemu predstavniku operatorja, ki je navzoč v zrakoplovu ali v njegovi bližini, in sicer po končanem preverjanju SAFA. Prejemnik mora s podpisom potrditi prejem dokazila o preverjanju, ki ga nato obdrži nadzornik SAFA. Če prejemnik noče podpisati dokazila, se to zabeleži v dokumentu. EASA pripravlja in objavlja ustrezna podrobna navodila v obliki podrobnih smernic.

- 6.2 Na podlagi kategorizacije ugotovitev so bili opredeljeni nekateri nadaljnji ukrepi. Povezave med kategorijo ugotovitev in posledičnimi ukrepi, ki jih je treba sprejeti, so navedene v razredu ukrepov ter jih EASA pripravlja in objavlja v obliki podrobnih smernic.

- 6.3 Ukrep razreda 1: Ta ukrep je sestavljen iz predložitve informacij o rezultatih preverjanja na ploščadi SAFA vodji zrakoplova ali v njegovi/njeni odsotnosti drugemu članu letalske posadke ali najvišjemu prisotnemu predstavniku operatorja. Ta ukrep obsega ustno poročanje in predložitev dokazila o preverjanju. Ukrep razreda 1 se sprejme po vsakem preverjanju, ne glede na to, ali so bile ugotovitve identificirane ali ne.

6.4 Ukrep razreda 2: Ta ukrep je sestavljen iz:

1. pisnega obvestila zadevnemu operatorju, ki vsebuje zahtevo po dokazilu o izvedbi ukrepov za odpravo napak, in
2. pisnega obvestila odgovorni državi (državi operatorja in/ali registracije) glede rezultatov preverjanj, izvedenih na zrakoplovu, ki obratuje pod varnostnim nadzorom zadevne države. Obvestilo po potrebi vsebuje zahtevo po potrditvi, da so zadovoljni z ukrepi za odpravo napak, izvedenimi na podlagi točke 1.

Ministrstvo za promet agenciji EASA vsak mesec predloži poročilo o statusu nadaljnjih ukrepov, ki jih je sprejelo v skladu s preverjanji na ploščadi.

Ukrep razreda 2 se sprejme po preverjanjih, pri katerih so bile identificirane ugotovitve kategorije 2 ali 3.

EASA pripravlja in objavlja ustrezna podrobna navodila v obliki podrobnih smernic.

6.5 Ukrep razreda 3: Ukrep razreda 3 se sprejme po preverjanjih, pri katerih so bile identificirane ugotovitve kategorije 3. Zaradi pomembnosti ugotovitev kategorije 3 v zvezi z njihovim možnim vplivom na varnost zrakoplova in njegovih potnikov so bili opredeljeni naslednji podrazredi:

1. Razred 3a – omejitev obratovanja zrakoplova: Ministrstvo za promet odloči, da lahko zrakoplov zaradi pomanjkljivosti, ugotovljenih med preverjanjem, vzleti samo pod določenimi omejitvami.
2. Razred 3b – ukrepi za odpravo napak pred letom: Med preverjanjem na ploščadi se ugotovijo pomanjkljivosti, zaradi katerih so še pred izvedbo načrtovanega leta potrebni ukrepi za odpravo napak.
3. Razred 3c – Ministrstvo za promet je prepovedalo izvedbo leta: Zrakoplovu se prepove izvedba leta, če Ministrstvo za promet pri preverjanju na ploščadi po identifikaciji (pomembnih) ugotovitev kategorije 3 dvomi, da bo operator zrakoplova pred vzletom izvedel ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, zaradi česar je neposredno ogrožena varnost zrakoplova in potnikov. V takšnih primerih Ministrstvo za promet zrakoplovu prepove izvedbo leta, dokler tveganje ni odpravljeno, ter takoj obvesti pristojne organe zadevnega operatorja in državo registracije zrakoplova.

Ukrepi, sprejeti na podlagi točk 2 in 3, lahko vključujejo neplačan let do vzdrževalne baze.

4. Razred 3d – takojšnja prepoved opravljanja letov: Ministrstvo za promet se lahko na neposredno in očitno ogrožanje varnosti odzove z uvedbo prepovedi opravljanja letov, kot to določata veljavna nacionalna zakonodaja in zakonodaja Skupnosti.

Poročilo o preverjanju na ploščadi SAFA

Republika Slovenija
Ministrstvo za promet
SAFA

Poročilo o preverjanju na ploščadi

Št. :

Vir: RI

Datum: Kraj:

Lokalni čas:

Operator: Št. AOC:

Država: Vrsta operacije:

Zračna pot iz: Številka leta:

Zračna pot do: Številka leta:

Zakupni operator*:
 (če je ustrezno) Država zakupnika:

Vrsta zrakoplova Registrske oznake:

Konfiguracija zrakoplova Tovarniška številka:

Letalska posadka: država izdaje licence:
 druga država izdaje licence*:
 *(če je ustrezno)

Ugotovitve:

Oznaka/	Stand./	Ref/	Kal./	Ugotovitev	Podroben opis
.....					
.....					
.....					
.....					
.....					

Razred sprejetih ukrepov:

☐	3d) Takojšnja prepoved opravljanja letov	Podroben opis:
☐	3c) Prepoved izvedbe leta s strani NAA, ki opravi preverjanje	
☐	3b) Ukrepi za odpravo napak pred letom	
☐	3a) Omejitev obratovanja zrakoplova	
☐	2) Obvestilo organu in operatorju	
☐	1) Obvestilo kapitanu	

Dodatne informacije (če obstajajo)

Ime ali številka inšpektorja:

– To poročilo vsebuje ugotovitve navedenega preverjanja in se ne sme upoštevati kot potrdilo, da je zrakoplov ustrezen za izvedbo načrtovanega leta.

– Podatki iz poročila se lahko pri vnosu v zbirko podatkov SAFA ustrezno preoblikujejo.

Republika Slovenija
Ministrstvo za promet

Oznaka točke	Preverjeno	Opomba
A. Pilotska kabina		
1. Splošno stanje	1 ☐	1 ☐
2. Zasilni izhod	2 ☐	2 ☐
3. Oprema	3 ☐	3 ☐
Dokumentacija		
4. Priročniki	4 ☐	4 ☐
5. Kontrolni sezname	5 ☐	5 ☐
6. Radionavigacijske karte	6 ☐	6 ☐
7. Seznam minimalne opreme	7 ☐	7 ☐
8. Potrdilo o vpisu v register	8 ☐	8 ☐
9. Spričevalo o hrupu (če je ustrezno)	9 ☐	9 ☐
10. AOC ali enakovreden dokument	10 ☐	10 ☐
11. Radijsko dovoljenje	11 ☐	11 ☐
12. Spričevalo o plovnosti (C od A)	12 ☐	12 ☐
Podatki o letu		
13. Prijava leta	13 ☐	13 ☐
14. Popis mase in težišča	14 ☐	14 ☐
Varnostna oprema		
15. Ročni gasilni aparati	15 ☐	15 ☐
16. Rešilni jopič/rešilna oprema za zasilni pristane na vodi	16 ☐	16 ☐
17. Pasovi	17 ☐	17 ☐
18. Kisikova oprema	18 ☐	18 ☐
19. Ročna svetilka	19 ☐	19 ☐
Letalska posadka		
20. Licenca letalske posadke	20 ☐	20 ☐
Dnevnik potovanja/Tehnična knjiga ali enakovredno		
21. Dnevnik potovanja ali enakovredno	21 ☐	21 ☐
22. Potrdilo o vzdrževanju	22 ☐	22 ☐
23. Obvestilo o napaki in odprava napake (vključno s tehnično knjigo)	23 ☐	23 ☐
24. Pregled pred poletom	24 ☐	24 ☐
B. Varnost/Kabina		
1. Splošno notranje stanje	1 ☐	1 ☐
2. Prostor za osebje kabine in prostor za počitek posadke	2 ☐	2 ☐
3. Komplet za prvo pomoč/komplet za nujno medicinsko pomoč	3 ☐	3 ☐
4. Ročni gasilni aparati	4 ☐	4 ☐
5. Rešilni jopič/rešilna oprema za zasilni pristane v vodi	5 ☐	5 ☐
6. Varnostni pas in stanje sedeža	6 ☐	6 ☐
7. Zasilni izhod, osvetlitev in oznaka, svetilke	7 ☐	7 ☐
8. Drče/reševalni splav (kot je zahtevano), ELT	8 ☐	8 ☐
9. Oskrba s kisikom (kabinsko osebje in potniki)	9 ☐	9 ☐
10. Varnostna navodila	10 ☐	10 ☐
11. Člani kabinskega osebja	11 ☐	11 ☐
12. Dostop do zasilnih izhodov	12 ☐	12 ☐
13. Varnost prtljage potnikov	13 ☐	13 ☐
14. Število sedežev	14 ☐	14 ☐

Oznaka točke	Preverjeno	Opomba
C. Stanje zrakoplova		
1. Splošno zunanje stanje	1 ☐	1 ☐
2. Vrta in izstopne odprtine	2 ☐	2 ☐
3. Krmarjenje letala	3 ☐	3 ☐
4. Kolesa, pnevmatike	4 ☐	4 ☐
5. Sanišče in plovci zrakoplova	5 ☐	5 ☐
6. Prostor za kolesa	6 ☐	6 ☐
7. Pogonski sistem in nosilec	7 ☐	7 ☐
8. Ventilatorske lopatice	8 ☐	8 ☐
9. Propelerji, rotorji (glavni in repni)	9 ☐	9 ☐
10. Očitna popravila	10 ☐	10 ☐
11. Očitna nepopravljena škoda	11 ☐	11 ☐
12. Puščanje	12 ☐	12 ☐
D. Tovor		
1. Splošno stanje prostora za tovor	1 ☐	1 ☐
2. Nevarno blago	2 ☐	2 ☐
3. Varnost tovara na krovu	3 ☐	3 ☐
E . Splošno		
1. Splošno	1 ☐	1 ☐

